

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény
a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

51. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének ezimzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klöckner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel.
Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bármentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

✉ Kéziratok nem küldetnek vissza.

A tudományok kedvelése napjainkban.

A tudás után való sóvár vágy, az ismeretek, és felvilágosultság után való törekvés napjainkban oly erős és oly elterjedt, a minő még eddig soha sem volt, sőt a tudományok terjedése annyira nő, hogy kevés idő alatt mindenhol megkészszerzi magát.

Rége nem így gondolkoztak az emberek. Az ós héber hitregék szerint az első ember a paradicsomból azért üzetett ki, mert a tudás fájának gyümölcséből evett. Egyiptomban, mely némelyek szerint a kultúra ós hazája volt, azon hitrege élt, hogy egy szatír, először látván tüzet, azt örömeiben átölelte és — szakállat megperzselte: értvén a tűz alatt a tudományt, szatír alatt az első embereket. Szóval a régiek azt hitték, hogy a tudomány nem közkézre való, azért az egyiptomiaknál a tudományok a papi osztálynak monopolizált tulajdonát képezték, titkon tartattak, és fiuról fiura szálltak, mint maga a papi tisztség; ugyan ez az eset volt a régi Indiában is, hol a brahminok várnája (kaszt) a tudományokat szintén saját családjában tartá nemzedékről nemzedékre.*)

Mint látjuk ez mai napon mind másként van. — Valóban az összes emberiséget, a tudás és felvilágosodás után epedő vágy fogta el, s e vágy nem is egyéb, mint a győzelemnek vágya, a békés kulturális hódítások mezején, mert miként egy híres angol író mondja, minden ember, a ki önmagát miveli és képezi, az a miveltséget egyuttal terjeszti is.

*) Lásd Csengery tanulmányok I. köt. 139. l.

Azonban minket magyarokat a tudományok és ismeretek felkarolása még más eredményekre is vezet.

A kit mai napon köztünk a tudományok és hasznos ismeretek megszerzésére, szóval az önmivéldésre keble ösztönöz; kétségtelen, hogy a jelen kor hangzatos szózatát megérté, mely különösen minket, két fontos oknál fogva e munkára sokkal sürögsebben hí fel, mint más nemzetnek fiait.

Először is szemügyre kell vennünk azon általános kulturális haladást, mely óriási léptekkel törtet szüntelen előre az egész művelt világon, s miután mi magyarok saját törekvéseinknek annyit már közzönhetünk, hogy mi is a művelt nemzetek között foglalunk helyet, kétségtelen, hogy feladatunk e nemzetekkel együtt haladni, különösen ismervén azt, hogy a szabad verseny hatalmánál fogva, a jobban haladóké nem csak a dicsőség, hanem az elsőség előnye is, anyagilag és szellemileg: annál fogva igyekeznünk kell, hogy ha elsőek nem lehetünk, legalább szomszédainkkal lépést tartva haladhassunk.

De másrészt kiküzdött állami függetlenségünk hangosan követeli azt, hogy e nemzetnek minden tagja, alkotójától nyert képességeit, és természeti adományait lehetőleg kimivelje, avégre, hogy államéletünk fenntartása és fejlesztésének nehéz munkáját siker koronázza; mert a magyar nemzet, csak akkor fogja függetlenségét biztos fenntarthatni, s a fejlődés pályáján tova haladni, ha mi a nemzet tagjai képesek leszünk e nagy munkát teljesíteni.

Más nemzeteket a föllöttük uralgó önkény hatalom vezérli már századok óta a haladás és mivéldés pályáján; ellenben mi föllöttünk a minő hatalom uralkodott, az mind megfontásunkon dolgozott, azért is a mi javunkat ezek ellenében úgy kelle mindenkor

kiküzdönnünk: a jelenben pedig nemzeti kormányunk vezérlete alatt, ismét csak magunkra vár a munka mely által önön jólétünket megszerezhetjük. De a jelenben a nemzetnek kezében levén a hatalom is, sorsának intézésére, ha az események minket ismét megfosztanának állami önállóságunktól, ezt csak saját tehetetlenségünk engedné megtörténni. Mert szabad és független nemzetnek sorsa mindenkor fiainak képességétől függ egyedül; azért ha mi mindnyájan a mivéldés pályáján előre törtetünk, kétségtelen, hogy állami testületünk is a fejlődés útján bizton előre megy.

Azonban állami függetlenségünkkel, mi az alkotmányosság jótéteményeit is élvezzük, melynél fogva e haza minden polgárának joga van a közügyekbe befolyni, akár a választási jog, akár a sajtó útján, és így e haza minden egyes polgára ha tehetősége van, a közügyekben a legfontosabb, sőt döntő befolyást gyakorolhat. Már most, eltekintvén a hazafiság érzelmétől, melynek egy bizonyos foka nélkül hitünk szerint egy magyar sem lehet, és a mely mindenkit arra késztet, hogy a hazának minél hasznosabb szolgálatot tehessen, maga azon jog, hogy társadalmunk ügyeibe befolyhatunk, egyuttal köteleességünké is teszi, hogy mind azon ismereteket és képességeket magunknak megszerezzük, melyekkel hazánk ügyét békés és viharos napjaiban győzelemre vezethetjük.

Nagy a tudományok becse jelen korszakunkban, mert az összes emberiség az újabb korban, mondhatni minden nagy művét a tudományok által alkotja: s ha a tudás növekedése szolgáltatja egyfelől azon megszámlálhatlan eszközöket, melyek újabb korban az ember szükségének fedezésére, kényelmére, hasznára

TÁRCZA.

Az én jó Laczi barátom esete.

Beszély.

Horváth Böskötől.

(Folytatás.)

Megtett volna tehát mindent, mi szegény Flóra néninek kellett, és meg volt vele együtt az is, mi jól megijeszté otthonhagyott kedvesimet, s lehetelenné tette nekem, hogy october 1 ső napjára a zárda iskolájába beléphessek.

Azt mondá az orvos, hogy pár hétig nem fogok utazhatni; a baj komoly fejlázzá erősült, melynek szüntével és folyton tartó gyengeségem alatt azután megtanulhattam, hogy mily okos dolog, kora őszi reggel, himzett reggeli czipőkkel tapiskolni a harmatos fűben, mi nekem ugyanakkor igen jól esett, de következményében meguntatta velem nem, korántsem az én áldott jó Klára néném vendégszerető házát, hanem a hosszú szobafogságot, zárt levegője s minden citromos becsináltjával egyetemben, melyeket azóta nem is tűrhetek, s a hetedik éghen képzelém magam, midőn terhüktől megmenekülve ismét künn sütkezézhettem a „fekete cziczával” együtt az udvaron.

Hanem előbb sok-sok hosszú, unalmas délutánok nehézségén kellett keresztül vergődnöm! Igaz, hogy sohasem voltam egyedül; Flóra néni többnyire mellettem volt, de mi haszna! ha vele meg ott volt mindig

a szomorúság! és nem ritkán az az unalmas Károly ur is, ki mindegyre járt hozzánk, hadonászva alakatlan nagy kezeivel, melyekkel mintha szüntelen szunyogot vagy legyet üzött volna magától, elzavarva ezekkel együtt a legtöbb ember rokonszenvét is!

Ő ezzel azonban éppen nem sokat törődött; bánta is ő, akár szeretik, akár nem! napról-napra gyakoribb, otthonosb lön a háznál; jött, ment; vendégeket, ismerősöket mutatott be, kik azután rendszeren nem voltak különbek nálánál, kivéve Gályos Pistát, a szomszéd-falubeli nevelőt, kit igazán nem tudom, hogy szerethett meg magának, mivel rendkívül különböztek egymástól!

Ez a Gályos már inkább Laczi bácsi szabású fiatal ember volt; nem hiában voltak iskolatársak; — „csak az a kár, hogy nem jött vidékünkre a szünnapok alatt! így Laczinak is jobban telt volna az idő, míg nélküle ugyan alig volt szórakozása szegénynek” mondá Klári néni; „no de se baj! majd esztendőre; csak hogy akkora meg már nős ember lesz Laczi, — az is lehet, hogy el sem jön; megváltozott, bolondos lett az a gyerek egészen; mondják, valami nagyon gazdag leányt vesz el; ez zavarta meg az esztét; elannyira, hogy nekünk meg sem irta nősülését; jaj ilyenek a fiatalok, még azok is a kik jobbak! hiba nélkül senki sincs! láthatja ezt most már Gályos ur Laczi esetéből, és még jobban is meggyőződhetik felőle, ha majd találkozik vele.”

Gályos ur erre erősítette, hogy miatta bizony meg is változhatott Laczi barátja, nem látták ők egymást,

mióta letették az „érettségét!” sok év alatt pedig sokat változhatik az ember!

Hanem Klára néni egyre vitatta, hogy „nem, nem az idő az galambom Gályos! a mi megváltoztatja az embert, hanem a világ, a rossz világ,” mely ellenszört vádjait ha meguntam hallgatni, mehettem ki a nyílt folyosóra, oda már nem volt tilos a járás, az őszi nap bemelegíté azt, én pedig láthattam onnét mindent, mi az udvaron vagy kívül az utcán történt.

Néha megesezt, hogy a jövő menő vendégek megálltak egy pillanatra, kérdezve, hogy „mivel mulatom magam, mit olvastam, vagy mit varrtam a babámnak?” már a hogy szokták ezt fiatal, szórakozott urak, kik azt sem nézik, hogy voltaképen mit csinál az a kis leány, hanem csak azt tudják, hogy nekik nem jut eszükbe egyéb!

Ilyenkor is Gályos volt köztük a legokosabb! ez nem beszélt haszontalanul a levegőbe, hanem, ha nem volt kedve beszélgetni, hát kívánt egy barátságos „jó éjt” s azzal hazament tovább, mulasztását a legközelebbi alkalommal ekként hozva helyre, hogy Lacziról kezdett beszélni.

Elkérdezte mit szoktunk vele tenni ilyenkor? hol olvasott, hol sétált legutóbb? meddig és mikor is volt itt? azután rendszeren sóhajtvá tevő hozzá: bárcsak eljönne most is!

Ilyenkor aztán rendszeren elgondolkoztunk mind a ketten, szomoruan néztünk a poros országútra, mely a falun, házunk előtt vezetett el; a szekerek zaja felhatott hozzánk, csak magam voltam hon a háziak közül, gyönyörű őszi délután volt, Klára néni szüreteltetni

és gyönyörködtetésére alkalmasak, nem csekélyebb eszközöket és módokat nyújtanak a tudományok, a társadalmi rend, s az állami életnek magasabb polczra való fejlesztésére, sőt a mi az állam fő rendeltetése, az emberi lét tökélyesítésére.

A mivelődést feltételező tudományok és ismeretek megszerzése, mondtuk, nem egyéb mint békés kulturai hódítás. — A hódítások harcziars korszakán nekünk csekély számunknál fogva az a sors jutott, hogy csak mint győztesek, mint hódítók állhatunk meg: s miként más alkalommal kimutattuk, végzetünk csak a kettő közül, elveszni, vagy uralkodni egyiket mérünk ránk, közép ut nincs; ugy a jelen, a kultúra korszakán, ha az európai népcsaládok nagy terjedelmét a mienkhez hasonlítjuk, azt kell mondanunk, hogy létünket ha valami, ugy ismét csak a hódítás, bár jelenleg a békés kulturai hódítás képes fenntartani.

Ezek az arzon szempontok melyek nekünk a tudományok és hasznos ismeretek megszerzését, szóval az önmivelődést minden egyes egyikünknek sürgős kötelességünk, ha nem egyenesen életfeltételünké tűnik.

Népoktatási körök.

Megyenkben igen élénk érdekltség kezd mutatkozni a nevelés ügye iránt, azért időszerűnek tartom az igen tisztelt ügybarátok becses figyelmét a „népoktatási körökre“ felhíni; jóllehet nem új ezen intézmény, de azt hiszem, hogy sokak előtt ismeretlen, s e körök hivatását ismervé, nem képzelhetem annak nem pártolását.

A „népoktatási körök“ első alapítója Magyarországon Türr István, köztisztvisletben álló hazánkfiá, kinek a nevelés- s oktatás ügye s általában a nép felvilágosítása körül számos érdemei vannak. — Első felhívását 1868-ik évben bocsátotta közre s 1870. évben meg is alakult az „országos népoktatási kör.“ Célül tűzte ki az ország minden vidékén elősegíteni, anyagi és szellemi áldozattal számos népoktatási körök felállítását, melyek buzgó terjesztői lennének a felvilágosításnak. — E kör legfőbb teendője volt kezdetben a felnöttek oktatása. — Az orsz. kör f. év mártius 16-án tartotta közgyűlését s részletes jelentés is tétetett a kör működéséről.

Ily körök iránti vonzalom megyenkben is kezd lábra kapni, s rövid idő alatt ily „népoktatási kör“ alakult Gyuró-Kuldón, Tabajdon, s a mozgalom ilyen alakítására erőlyesen folyik: Dobozon, Velenczén és Lovasberényben; s a f. év jun. 18-án alakult „vértessaljai tanító-egylet“ alapszabályilag célul tűzte ki a népoktatási körök szervezését. Ezen örvendetes jelenség késztetett engem arra, hogy szóljak valamit a népoktatási körök gyakorlati hasznáról.

Mint fentebb jelztem a „népoktatási kör“ kezdetben a felnöttek oktatását tűzte ki célul, mely nem egyéb mint az elmulasztottak kipótólasa, hogy a mit nem tett a gyermek — bármilyen körülmények miatt — tegye meg az ifju, férfi vagy öreg.

Ezenkívül a legközelebb tartott orsz. népokt. kör már a felnöttek oktatása mellé, felvette a községi könyvtárak szervezését is, mi által a fokozatos előmenetel létre jöhet. — Hogy nevelés- és oktatásügyünk ne pangjon, alakítsunk itt és minden városban, köz-

ségben népoktatási köröket. Mielőtt azonban a czélről tüzetesen szólnék, szükségesnek tartok egynémely dolgokat előrebocsátani.

Hogy a nagy szél, az igen sok beszéd, melyet az oktatás terén van szerencsénk látni, aránylagos eredményt nem bir felmutatni, oka hogy az érdekltség — általánosságban szólva — nem őszinte, nem valódi; mert ha az volna, ugy e terén is annyira kellett volna haladnunk, mint az iparterén tett hazánk a lefolyt öt év alatt. — Legelső tehát, hogy a nevelés- és oktatásügy iránti érdekltség, vonzalom, valódi és a szó szoros értelmében komoly legyen.

Másik ok, hogy az oktatás ügye nem bir előhaladni azon bábeli zürzavar miatt, mely az iskolában a tankönyvek következtében van. Egy osztályban van 8 gyermek s 8 szerzőtől tanulják a történetet; most el lehet képzelni azon zavart, melyben a gyermek uszkál, látva az események különböző leírását. A paedagogia terén pedig legelső dolog, „hogy a gyermek elméje ne zavartassék,“ továbbá: „hogy egy osztályban ne csak egy tantárgyra nézve, hanem minden tudományot illetőleg, egyöntetőség uralkodjék.“

Van jó tankönyvünk is, de a szülök szegénysége, makacssága, vagy fősvénysége miatt be nem hozható az iskolában, ezért a tanító kénytelen az özvönviz előtti munkákat használni. — Továbbá

Iskoláit végezve a gyermek, sok esetben óhajtaná tovább fejleszteni ismeretét, ugy de a körülmények szigorú, őt a további iskolázástól elfogja, azonban az eszmélő lélek meg követeli a magát, s a fiu, hogy lehet tegyen e követelésnek vesz rémes törtériákat, ponyvairodalom bazsarózsáit, s mi lesz belőle, *kifecszamított eszű ember, phantasticus, ábrázoló holdkóros.* Midőn ezeket szemügyre vevém, reatérek a „népoktatási körök“ czéljára.

Megalakítva a népoktatási kört, czéljaul kitzűzük: a) *Az iskolás gyermekeket minden szükségességekkel ellátni, u. m.: könyvekkel, papir, tinta és tollal.* Ezáltal a gyermek nem kérhet szüleitől most erre majd arra krajczárt, s a torkosságnak, hazugságnak eleje véteik. A tanító így szigoruan fel fog ügyelni a könyvekre, s a gyermekek e szigorú felügyelet által tisztasághoz, rendhez s gondossághoz szoknak, mert a kör tulajdonát képező könyv nemcsak egy évon, hanem több időn keresztül kell, hogy hasznavehető legyen.

b) *Községi könyvtárt szervez.* Ez egyelőre nehézkelt látszik, de a kivétel alkalmával látjuk, hogy a képzelt akadályok egymásután vesznek el. A nm. m. kir. miniszterium, hozzá folyamodván, szívesen megadja ily czéla nagybecsű kiadványait, továbbá az országos kör hasonlóan megadja sajátját képező kiadványait. — Azonban nincs ily község, melyben ne találkoznék egy-egy jólelkű adakozó. — Ezáltal száműznék az elmebutító, erkölcsrontó ponyvairodalom szemétdombora méltó rongyait, s elősegitenék a közműveltséget s az okszzerű gazdaságot, melytől hazánk sorsa nagyban függ.

c) *Megalapítása a felnöttek oktatásának,* hogy legyen az rendes oktatás, ne csak mindig egyet beszéljünk, hanem hol egyik évben végeztük, kezdjük a másik évben, haladjunk évről évre, ismerkedjünk meg a kor vívmányaival, hogy használhassuk azt, ne várjunk mindent a magas kormánytól, hanem tegyünk mi is. — Im e három pontban adtam elő a czélt.

Fel tehát a munkára lelkes honfiak s nemeskeblű honleányok, ne duljon közötűnk a tudlanság. Tegyünk, hogy hívalkodóknak ne találassunk.

Adjuk össze filléreinket, hogy üdvös czélunkat

elérhessük. — E tárgyra nézve bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtja bárkinek a „gyuró-kuldói népoktatási kör“ választmánya.

Bár mielőbb jönné el a felvilágosodás ígért földje. Ha nem tömörítjük erőnket, szorgalmunkat, ugy a pusztában lassankint elhullunk, és sem mi, sem utódaink nem nyerik meg az ígért földjét.

Vasadi Balogh Lajos, népokt. kör elnöke.

Nézetek a rajztan ügyében.

Az anyagi közjólét előmozdítására törekvő jelen korunk czéljának eléréseül a technicali tudományok fejlődését és tökéletesbítését főemelyükent tekintti; a hatalom és erő, az általános jólét és felvirágzás magasabb fokán álló nemzetek ez irányban való tényleges állása, intő s követésre méltó példakint szolgálván.

Ezen tudományok fejlődését városunkban éber figyelemmel kísérvén, ez évben is a helybeli főreál-tanoda e szakokba vágó tanulmányait, jelesen pedig a rajztant mint a technicali tudományok egyik nélkülözhetlen emelyűjét, megfigyelve, a közbetekintésül kitett rajzpéldányokat beható szemle alá vettük.

A városi főreál-tanodává átalakított tanintézet, állását tekintve; szerény de kecsesgető eredmény kitálasával léptünk a rajzkiállítási terembe. Ezen tágas és az adott körülmények közt czélszerű rajzteremben örvendetes alkalmunk volt meggyőződhetni: miszerint a tanulók ámbár a szabadkéz és egyéb rajznevemekben nyervén oktatást, mégis leginkább a szabadkéz rajzból kisebb mérvben az építészeti, gyérebben pedig a gépészeti szakrajz köréből mutattak fel szép sikerrel kimunkált példányokat; ezek, dícséretes szorgalmuk és előrehaladásuk világos tanúságául szolgálván.

Azon reményben, hogy a megérdemelt dícséret nyilvános felemlítésé: a jeles tanulók szorgalmát edzeni, egyéb pálya társaik igyekezetét éleszteni s buzdítani fogja: több jeles egyén közül, csak, Stári József ötödik, Molnár Sándor, Heyder Agoston, Havranek Ferencz negyedik, és Diebálla J. harmadik reál-tanulók nevét — a szép sikerrel s szorgalommal kimunkált rajzpéldányok folytán, dícsérettel említjük fel.

Azt röviden akarván jelezni, az e fontos tanulmányi terén észlelt sikert, elhallgatjuk azt: hogy a jelzett jó eredmény a tanulók szorgalmán kívül az illető szaktanárok és igazgató ügybuzgalmának tulajdonítandó. Azonban e helyütt azon jó szándokból eredő nézetünknek is akarunk adni kifejezést: hogy a reál-tanodai ifjuság, saját egyéni hajlama, és a jövendő életpálya által kijelölt szakrajzoknak — melyek közt a gépészeti, az építészeti és vele összefüggő egyéb szakmák értetődnék, lehetőkép elsőbbséget adva, gyenge korának daczára oda igyekeztek: hogy az előszere-ttel viselt szakmák iránti rajzokat — az ács és köműves munkaterén, a gépész és egyéb kézművesek mőhelyén, a valósággal hasonlitsu össze; egyuttal oda törekedvén: hogy a tanóraköni szűnidőben, gyenge korához mérten; az említett szakmákban a gyakorlati jártasságot és ismereteket ha csak részben is, magéévá tegye és elsajátítsa.

Hogy ez által a reál-tanodai ifjuságban a különféle szakma-rajz iránt élénkebb vonzalom, s áthatóttabb értelem fejlődni; és a jövendő életpálya titokszerű képe nyílt alakot, s részben gyakorlati jártasságot nyerni fog kétségtelen; mire az e terén oly kitűnő practicus angolok példája, szülök és tanulók, tanárok és tanintézetek számára követésre méltó utmutatóul szolgálván.

Z-y A.

ment ki, s habár a pátyi szüretet csak kosarakban hordták is haza, künn volt mégis mindenki engem és az öreg Sárát kivéve.

Gályos ur a szomszédban nem tudhatá, hogy nálunk ma szedik a szőlőt, s itt lovagolt a tanórak után akkor sem hagyva engem magamra, midőn meggyőződött, hogy kivülem más nincs hon.

Kiültünk tehát szépen a folyosóra és vártuk, hogy Klári néniék hazajöjenek; Gályos ur nézegette a munkámat; értett az effélékhez: neki is voltak kis hugai, csak hogy azok, a mint mondá, nem voltak oly otthonosak mint én, — de nem is volt ám a dolgunknak ennyi látszata!

Hiszen, ha tölem függ vala, gondolám, én sem ülök bizony idehaza midőn más szüreteltet, — hanem látja Gályos ur! a fűben járás és nem vigyázás: meg-boszulják magukat!

Gályos ur azonban észrevétlen hagyá megjegyzésemet; azt gondoltam, hogy ismét szórakozott, mert gyakran volt ilyen; feltekinttem tehát horgacsolásomról s csudálkozva láttam, hogy nem annyira szórakozott biz az, mint inkább néz figyelmesen, kezével árnyalt szemekkel ki az országot felé, honnét egy kocsi csak hirtelen kivált a többi közül, felkanyarodva a mi udvarunkba, hova bennülő férfiú integet kézzel, kalappal, meg sem várhatva, hogy a lovak teljesen megállapodjanak, hanem előre készül, hogy leugorjék.

Csak hogy mig ő ezt készült tenni, addig én már valóban ugrottam is; lázam, gyengeségem el-

lőn feledve s egy pillanat alatt ott csüngtem az érkezett karján, ki nem volt más, mint az én rég látott, rég óhajtott Laczi barátom!

Nem tudom sejtelve, vagy az én örömöm árulta e el Gályos ur előtt az érkező kilétét; de az bizonyos, hogy egy másodperc eltelté alatt értette az egészet, s az ifjukor egész elragadtatásával vitte azután Laczit a szobák felé, alig engedve nekem annyi időt, hogy őt jól szemügyre vehettem volna!

Pedig mint vágytam én már ezután! akkor még nem láttam völegényt ily közelről, meg aztán annyit is hallottam Klári nénitől, hogy „mennyre bolondos lett az a gyerek mióta völegény,“ hogy rendkívül kíváncsi voltam látni, milyen lehet az, kit én okosnak ismertem, most „bolondos korában?“

Hanem ebből azután nem láthattam éppen semmitsem, pedig megüztém ám arczát, alakját még a szeme járását is, a nélkül, hogy csak legkisebbit is felfedezhettem volna abból, mit Klára néni szavaiból következtetnem lehetett.

Olyan volt ő most is éppen mint ennekelőtte, csak arca volt kissé halványabb, no de városban, őszszel meghalványul az ember! hiszen, ha betegség vagy pedig a völegénységgel járna ez a színváltozás ugy nem lehetne oly vig, beszédes, hogy szóhoz sem engedi jönni az embert!

No de ez részemre nagyon jól is volt így, hiában! Laczi bácsi csak el tudta találni, hogy kell az én kedvemre cselekedni; nagyon el voltam érzeke-

nyülve, s jól esett, hogy a beszéddel nem kellett meg-eröltetni magamat.

(Folytatása következik.)

Barangolások Alexandriában.

(Vége)

A Katakombák partját, egy romokban heverő templom zárja be, s ettől is bucsut véve, a Birket, Bahaire s Necropolis erődöket tekintettük meg, s most már kissé ügyesebben nyargaltunk a basa kertjébe. E terjedelmes park nagyszerűsége megragadja az európaiat, ki az arab izlésről mindig megvetőleg nyilatkozik. A déli államok szende ege, a botanikában látja gyümölcsét. A park rendezésében a francia stíl a túlyomó, de jelentékeny rész jut az angol stílnak is. — De itt sem sokat időzhettünk, mert még két érdekes pont megtekintésére vállalkoztunk. Előbb a Nil folyót. Egy roppant tér táru el előttünk, melynek közepén fasátor állt, honnét egy léghajó felemelkedését várta, a regényes tér minden pontját ellepő óriási tömeg. Mily nehéz volt ezen buriccoinkkal áthatolni, s ez megtörtévnén, egy visszataszító meredek előtt állottunk. Száz lányi magasságban keskeny ösvényeken haladtunk; fölülről a déli nap heve szegzé ránk erős sugarait, alul a borzasztó mélység tátongott! Egy elhibázott lépés s menthetlenül veszve vagyunk. Gyalog ember itt nem haladhatna, de az ügyes szamarak csaknem mesterileg kúsznak fel a meredek sikhóra,